

Наша країна здобула репутацію надійного постачальника ІТ-послуг. 12 українських компаній потрапили до рейтингу The Global Outsourcing 100 опублікованому міжнародною асоціацією IAOP. У топ-100 кращих аутсорсерів увійшли: EPAM, Ciklum, ELEKS, Luxoft, N-ix, Miratech, Intetecs, Softserve, Softjourn, Sigma Software, TEAM International Services, Softengi та Program-Ace [1]. Основними критеріями для потрапляння в рейтинг є інновації в схемі постачання послуг замовнику, кращі проекти, прибутковість, рекомендації замовників та рівень корпоративної соціальної відповідальності.

Отже, щоб бути успішними в епоху цифрової трансформації, важливо створювати нову бізнес-модель операційної діяльності підприємства, здобувати цифровий досвід, створюючи власний "простір" в мережі Інтернет.

Література

1. 13 українських ІТ-компаній увійшли в топ-100 кращих аутсорсерів світу [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.epravda.com.ua/news/2017/02/20/621600/>.
2. *Scwab K.* The Fourth Industrial Revolution [Електронний ресурс] / Klaus Schwab – Режим доступу: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2015-12-12/fourth-industrial-revolution>. Електронний ресурс: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2015-12-12/fourth-industrial-revolution>.
3. Давай завтра: какое будущее светит нам от третьего цифрового прорыва в истории [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <http://opinion.platfor.ma/dublin-tech-summit/>.
4. Пять украинцев вошли в топ-100 самых талантливых людей региона от Financial Times [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу: <http://platfor.ma/magazine/text-sq/news/new-europe-100/>.
5. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швида-ненко, І.М. Репіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.
6. Чи встигне Україна в останній вагон Четвертої технологічної революції? [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2017/01/18/618013/>.

УДК 3.336

Катерина Олегівна Рапута

аспірант кафедри економіки підприємств

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»,

kate.raputa@gmail.com

ВЕНЧУРНЕ ФІНАНСУВАННЯ: КЛЮЧОВІ ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

ВЕНЧУРНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ: КЛЮЧЕВЫЕ ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ

VENTURE CAPITAL: MAIN ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

Анотація. Джерел інвестування в інноваційні підприємства існує декілька, але найпоширенішим є венчурне фінансування. Хоча це високоризикове вкладення коштів, все ж таки воно має певний ряд переваг та недоліків.

Аннотация. Источников инвестирования в инновационные предприятия существует несколько, но самым распространенным является венчурное финансирование. Хотя это и высокорисковое вложение средств, все же оно имеет ряд преимуществ и недостатков.

Annotation. There are many sources of investment in innovative entrepreneurship, but the most common is venture capital. While this high-risk investments it has a number of advantages and disadvantages.

В історії розвитку нашої країни були періоди, коли практично будь-яке інвестування в українську компанію вважалося венчурним вкладенням. Для ідентифікації основних переваг і недоліків венчурного фінансування, необхідно з'ясувати: для чого і коли залучається таке фінансування? Оскільки в основному венчурне фінансування залучають стартапи («щойно» створені компанії, які ще не мають ані кінцевого продукту, ані коштів для існування і активної діяльності), варто розуміти на якому етапі залучаються кошти аби дійсно побачити всі переваги і недоліки.

Взагалі, венчурне фінансування (слово «Венчур» походить від англійського «venture», що в перекладі означає «ризикова справа») — це вкладення грошей інституційними або індивідуальними інвесторами в створення та реалізацію проектів (стартапів) з високим рівнем ризику і не чітким результатом [1]. Таке фінансування відбувається за рахунок обміну на певну частину акцій (як свідчить практика — досить значна частина акцій) або ж на певну частку в статутному капіталі. Зазвичай венчурне фінансування — це довгострокова інвестиція, з терміном окупності від 5 років. Отже, венчурні компанії усвідомлено йдуть на ризик інвестування в бізнес-ідею чи проект, заради можливості отримання високих відсотків на відносно невелику суму вкладень.

При створенні стартапу існують такі етапи його формування і розвитку:

1. Так званий, *посівний етап*. Коли формується команда, готується бізнес-план, проводиться дослідження ринку, створюється ідея. Після всіх підготовчих дій, відбувається створення прототипу і його тестування. На цьому етапі вже необхідне фінансування, однак в більшості використовуються або власні збереження команди, або інвестування бізнес-ангелів, або венчурне фінансування.

2. *Етап випуску продукту на ринок*. На цьому етапі безпосередньо вже відбувається підприємницька діяльність. Продукт проходить краш-тест в реальному житті. Відбувається боротьба з конкурентами, аналіз переваг та недоліків продукту.

3. Умовно цей етап можна назвати «*Точка беззбитковості*». На цьому етапі стартап вже починає заробляти кошти і має можливість віддавати інвестиції з посівного етапу [2].

4. *Етап розширення* — етап найвигіднішого залучення венчурного фінансування, оскільки вже певна ніша завойована. Продукт потрібний споживачам. Інвестори задоволені початковою віддачею вкладень. Виникає потреба у розширенні, для чого і потрібне додаткове фінансування.

Якщо взяти ринок стартапів США, то можна виділити такі джерела їх венчурного фінансування:

- публічні фонди венчурного капіталу;
- венчурний капітал корпорацій;
- фонди венчурного капіталу при інвестиційних банківських установах;
- індивідуальні інвестори (бізнес-ангели);
- уряд [3].

Такий перелік джерел свідчить про те, що венчурне фінансування приваблива сфера. В Україні цей перелік майже такий. Але підтримка уряду знаходиться на низькому рівні, що в свою чергу зменшує кількість взагалі венчурного фінансування стартапів в Україні.

Аналізуючи джерела венчурного фінансування та етапи створення і розвитку стартапів сформуємо переваги та недоліки.

Перевагами венчурного фінансування є:

1. Високий рівень дохідності, з боку інвесторів. Адже вкладаючи незначну суму (в середньому, у світі, саме венчурне фінансування відбувається на рівні від декількох десятків тисяч доларів до 5-10 мільйонів доларів США) інвестор отримує мінімум в 3-5 разів більше. А в деяких випадках значно більше. Наприклад, Джим Брейер вклав в Facebook 12 млн доларів декілька років тому. Нині, його акції оцінюють в 10 млрд доларів США.

2. Фінансуються як компанії на стадії реалізації з готовим вже продуктом, ціллю яких є розширення, так і стартапи, які були «щойно» створені і тільки розробляють прототип.

3. Залучення фінансування стартапу можливе тоді, коли інші джерела фінансування неможливі, адже проект є високоризикованим.

4. Отримання фінансування можливе в короткі строки.

5. Не потребує певних застав чи гарантій.

6. Не передбачає виплату дивідендів протягом проекту. Виплата здійснюється на етапі виходу інвестора з проекту.

7. Велика кількість проектів, які потребують фінансування. Тобто, попит для вкладень перевищує пропозицію.

До недоліків можна віднести:

8. Високий рівень ризику. Лише не більше 20% від усіх проектів стають успішними і менше 10% стають «єдинорогами» (компаніями, які отримали свій перший мільйон).

9. Втрачання значної долі в капіталі засновником стартапу.

10. Інвестор має право втручатись в діяльність компанії.

11. Інвестор може покинути проект завчасно, забравши або передавши свою долю іншій установі.

12. Потребує максимальної прозорості всієї документації.

13. Слабка інфраструктура даного виду діяльності в Україні та відсутність сучасного законодавчого регулювання.

На даний момент термін окупності інвестицій в більшості галузей української економіки є досить передбачуваним, якщо говорити про вже працюючий бізнес, який планує розширення, модернізацію, диверсифікацію тощо. Винятки становлять стартапи, які як і раніше, пов'язані з високим ступенем ризику для інвестора щодо втрати вкладених коштів. В свою чергу, венчурне фінансування є одним з найбільш відомих і розповсюджених інструментів у залученні фінансування для стартапу, хоча має декілька суттєвих недоліків. Проте численні його переваги мінімізують їх.

Література

1. Вікіпедія: Венчурний капітал – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

2. Bank-explorer.ru – Деловой портал финансового направления: Финансирование стартапов — [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://bank-explorer.ru/finansy/svoj-biznes/finansirovanie-startapov.html>

3. Venture Deals: Be Smarter Than Your Lawyer and Venture Capitalist/ Bred Feld, Jason mendelson.

УДК 330

Швидка Оксана Полікарпівна

к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «КНЕУ ім.В.Гетьмана»,

Oks_Shvydka@i.ua

Спесивцева Марія Валеріївна

студент магістерської програми ФЕтаУ,
ДВНЗ «КНЕУ ім.В.Гетьмана»,

spesivtseva14@gmail.com

ДОСВІД ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СВІТОВИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ START-UP

ОПЫТ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МИРОВЫХ И УКРАИНСКОМ START-UP

EXPERIENCE INNOVATION AND UKRAINIAN WORLD START-UP

Анотація. Розглянуто вітчизняний та світовий досвід розвитку ефективних інноваційних Start-up проєктів. Визначені особливості їх функціонування та причини успішних управлінських рішень.

Аннотация. Рассмотрены отечественный и мировой опыт развития эффективных инновационных Start-up проєктов. Определены особенности их функционирования и причины успешных управленческих решений.

Abstract. Considered domestic and international experience of effective innovation Start-up projects. The features of their operation and the reasons for the successful management decisions.

На сьогоднішній день інноваційний менеджмент відіграє важливу роль в економічному суспільстві. Кожне підприємство намагається впроваджувати інноваційну діяльність, так як це підвищує конкурентоспроможність компанії, збільшує попит на продукцію, створює додаткові прибутки. Також досить широко розповсюджене таке поняття, як “Start-up”. Будь яка особа, яка має цікаву ідею, може перетворити її в бізнес, але для цього потрібно правильно здійснити процеси управління реалізацією та комерціалізацією даної ідеї. Адже лише 1 з 10 ідей може досягти успіху.

Сьогодні Start-up розвиваються в усіх галузях економіки світу. Найбільше нових ідей з'являються в сфері ІТ та мобільних додатків. Для нашого аналізу ми обрали галузь щоденної оренди квартир. Для порівняння було обрано два Start-up: Airbnb (від AirBed and Breakfast) та Doba.ua.